

ניהול נכסים

ברשות המועצה מקרקעין ומבנים, המשמשים מוסדות חינוך ותרבות, וכן פריטי אינוונטר שונים. במועד הביקורת לא היו בידי המועצה חווי חכירה לגבי הנכסים ולא היה רישום על פריטי האינוונטר. פריטי האינוונטר לא סומנו באופן שיעיד על שייכותם למועצה. המועצה הודיעה, בתחילת 1982, שהחלה ברישום האינוונטר.

ביקורת

המועצה מעסיקה רואה חשבון בשכר חודשי לביקורת חשבוניותיה. משרד הפנים טרם ערך ביקורת על פעולות המועצה.

לראשי המועצות הנ"ל ולעובדים המועסקים כמועצות אין נסיון קודם כארגון רשויות מקומיות ובניהולן ולכן הייתה דרושה להם הדרכה בתקופת ההתארגנות ולאחריה כדי שיוכלו לנהל את המועצה ולבצע פעולות המתחייבות מניהולן כהתאם לכללים החלים על רשויות מקומיות בישראל. משרד הפנים אמנם נתן הדרכה לאנשי המועצות, אולם הוא לא היה ערוך כדי לתת את ההדרכה בהיקף מלא והדבר גרם לכך שלא תמיד הפעולות נעשו לפי הכללים החלים על הרשויות המקומיות.

המועצות האזוריות הנ"ל התארגנו במהירות יחסית, והן נותנות שירותים מוניציפאליים ברמה נאותה ליישובים שבתחומן. כמרבית תחומי הפעולה הונהגו סידורים המניחים את הדעת. דרושה פעולה מואצת להשלמת ההכנה של חוקי עזר ואישורם כדיון ; כן דרוש להוציא נהלים כדבר קניית טובין ושירותים ושמירת תיעוד מפורט יותר על ביצוע התקשרויות עם קבלנים.

ממצאי מעקב

התקציב וביצועו

דו"ח שנתי 30, עמ' 805

בשנת הכספים 1978 נזקף לחובת תקציב האיזור סך 1.15 מיליון שקלים בגין אשפוז מחוץ לאיזור, לעומת תקציב מאושר בסך 1.7 מיליון שקלים. למעשה הייתה ההוצאה יותר גדולה, שכן עד מועד סגירת הספרים לשנת הכספים 1978 לא קיבל קצין מטה לענייני האוצר במפקדת האיזור חשבוניות שהסתכמו ב-900,000 שקלים בעד הוצאה על אשפוז משנת הכספים 1978.

בשנת 1981 לא היו עיכובים מתמשכים ברישום ההוצאות בספרים.

חישוב המשכורת של העובדים. הקבועים נערך באמצעות המרכז למיכון משרדי (מל"מ) ושל עובדים ארעיים — באמצעות חברת מיכון פרטית, הנותנת ליחידת קמ"ט אוצר שירותי מחשב גם בתחום הנהלת החשבונות. בעקבות הביקורת העלה קמ"ט אוצר בפני החשב הכללי את האפשרות לקבל את כל שירותי המחשב באמצעות מל"מ, ובכך יתאפשר חיסכון ניכר בתשלומים לחברת המיכון.

על דעת החשב הכללי הפסיק קמ"ט אוצר לקבל שירותי מחשב מחברה פרטית לניהול החשבונות ; ניהול החשבונות הוסב למחשב של החשב הכללי במשרד האוצר באפריל 1980. חישוב שכרם של מרבית העובדים הארעיים הועבר למל"מ. במועד סיום הביקורת נשארה בתוקף התקשרות עם החברה הפרטית בתחום מצומצם של חישוב השכר לסוג מסוים של עובדים ארעיים, אשר טרם נעשו סידורים לקליטתם במחשב של מל"מ.

בסוף שנת הכספים 1978 הצטברה בחשבון קרן בלאי, שיחידת קמ"ט האוצר מנהלת, יתרת זכות בסך 430,000 שקלים. הקרן מיועדת לחידוש רכב תקני ורכב תפעולי של יחידת מע"צ. בעקבות הביקורת נדון עם החשב הכללי המשך קיום הקרן ואופן השימוש בכספים שנצברו.

יתרת הכספים שעמדה לזכות הקרן תוקצבה להוצאה בשנת הכספים 1981 לקניית רכב וצידוד ליחידת מע"צ במיפקדת האיזור.

המימשל הצבאי הקציב כל שנה, בתקציב הפיתוח, סכומים למתן מענקים והלוואות לרשויות מקומיות באיזור. ההלוואות ניתנו על פי נהלים שקבעה מיפקדת האיזור ונפרעו באמצעות החשב הכללי. לסוף שנת הכספים 1978 הסתכמה היתרה הרשומה של ההלוואות ב-5.4 מיליון שקלים. לא היה רישום עדכני של התשלומים שנתקבלו על חשבון סילוק ההלוואות; בספטמבר 1979 היו ברשות הקמ"ט נתונים על סילוק ההלוואות עד אוקטובר 1978 בלבד. הקמ"ט הסביר, שהחשב הכללי לא העביר אליו באורח שוטף הודעות זיכוי בגין תשלומים שנתקבלו על חשבון סילוק ההלוואות.

לפי דין וחשבון כספי של קמ"ט אוצר ליום 31.3.81, הסתכמה יתרת הסכומים שהצטברו לחובת רשויות מקומיות באיזור והלוואות פיתוח שניתנו ליוזמים בסך 4.3 מיליון שקלים. סוכם בין הקמ"ט לבין החשב הכללי, שהחל באפריל 1982 יעבירו הבנקים ישירות לקמ"ט את סכומי הגבייה מן הרשויות ומן היוזמים.

ברשות רכז התחבורה ביחידת קמ"ט אוצר תלושי דלק שנועדו ליחידות המימשל, ששוויים היה בעת הביקורת כ-200,000 שקלים. התלושים לא הוחזקו בכספת כדרוש. לא נמצאו דו"חות על ביקורות שערכה היחידה מדי פעם בפעם על שלמות תלושי הדלק. בעקבות הביקורת נערכה בדצמבר 1979 התאמה של רישומי היחידה עם המצאי ונערך דו"ח על כך.

היחידה ממשיכה להחזיק תלושי דלק בארון משרדי, ולא בכספת. בבדיקה על שלימות תלושי הדלק, שערך משרד מבקר המדינה, נמצאה התאמה בין הכמות הרשומה לבין הכמות בעין. במועד הבדיקה נמצאו ברשות היחידה 8,500 פנקסי תלושי דלק בערכים של ל"י, אשר הוצאו משימוש זמן רב לפני מועד הבדיקה. משרד מבקר המדינה המליץ להחזיר את פנקסי התלושים האלה למשרד האוצר.

גביית מס הכנסה

שומות המס נערכו בדרך כלל "על פי מיטב השפיטה" של פקידי המס ולא על סמך ספרי חשבונות; היו פיגורים בסילוק מס הכנסה.

בשנת 1981 נקלטו ביחידה שלושה עובדים ישראלים הבקאים בעריכת ביקורת חשבונות; הם ערכו שומה בכמה מפעלים גדולים, לראשונה על פי ספרי חשבונות. קיים תיאום בין יחידת קמ"ט מסים לבין יחידת קמ"ט מכס במיפקדת האיזור בדבר חילופי מידע הנוגע להיקף עסקיהם של נישומים. מיפקדת האיזור הוציאה צו שלפיו הוצמדו, החל ביולי 1981, פיגורים בסילוק מס הכנסה לשער הדינר הירדני, כפי שהיה ביום הפירעון.

במארס 1978 תוקן צו של המימשל, שלפיו על יחידות המימשל הצבאי ועל הרשויות המקומיות לנכות מס במקור מתשלומים בעד טובין ושירותים. לפי התיקון יש לנכות במקור מס בשיעור 2% מתשלומים בעד טובין, ו-7.5% מתשלומים בעד שירותים או קבלנות משנה, במקום נכוי בשיעור אחיד של 1%. מרבית הרשויות המקומיות המשיכו לנכות מס בשיעור 1%. המימשל נקט אמצעים, לרבות עיכוב העברת הכספים שהגיעו לרשויות, עד שישכימו לנכות מס בהתאם להוראות הצו המתוקן.

מרבית הרשויות המקומיות עדיין אינן מנכות מס כפי שנקבע בצו המתוקן. המימשל ממשיך לעכב העברת כספים שהגיעו לרשויות ממס רכוש וממס עסקים. הסכומים שהוקפאו הסתכמו, עד נובמבר 1981, בכ-3.2 מיליון שקלים.

באוגוסט 1978 נתקבל בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, שלפיו הורחבה תחולת פקודת מס הכנסה הישראלית על אזרחי ישראל תושבי יהודה ושומרון. על פי התיקון, הכנסה של אזרחי ישראל אשר נצמחה, הופקה או נתקבלה באיזור, חייבת במס הכנסה בישראל, לפי שיעורי המס הרגילים. הוסבר למשרד מבקר המדינה, שפקידי השומה בישראל יטפלו בנישומים אלה בהתאם לתכניות העבודה של נציבות מס הכנסה.

משרד מבקר המדינה דן עם קמ"ט מסים גם בנוגע לאפשרות להוציא לפועל ולהטיל עיקולים על נישומים ישראלים ביהודה ושומרון שלא שילמו את המס המגיע מהם. הקמ"ט מסר, שגביית המס מישראלים היא אמנם באחריות פקידי השומה בישראל; קיימים קשיים בדבר ההוצאה לפועל, שכן יחידת ההוצאה לפועל שליד נציבות מס הכנסה לא הוסמכה לפעול ביהודה ושומרון.